

BBA-1601100102041000 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016) Examination

June-July - 2021

Sanskrit

(Vedang : Nirukta Adhyaya-7)

(Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

- (१) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(1) There are equal marks to all questions.
(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) Give answer any five questions.

૧	પૂર્વાપર સંદર્ભ સાથે સમજાવો.	૧૪
1	Explain with reference to context.	14
	(१) स्तोमेन हि यं दिविं देवाः अग्निम् अजनयन् ।	
	(२) नाराशंसाः इति नैरुक्ताः ।	
२	પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો.	૧૪
2	Explain with reference to context.	14
	(१) याज्ञदैवतो मन्त्रः ।	
	(२) इतरेतर जन्मानः ।	
૩	નીચેના શ્લોકોનો સમજૂતી સાથે અનુવાદ કરો.	૧૪
3	Translate with explanation of following verses.	14
	(१) अष्टौ स्थानोनि वर्णोनाम उरः कष्टः शिरस्तथा ।	
	जिह्वामूलं च दन्ताश्च नासिकाष्ठौ तालु च ॥	
	(२) अज्ञानान्धस्य लोकेस्य ज्ञानाद्वजन शलाक्या ।	
	चक्षुन्मीलितम् येन तस्मै पाणिनये नमः ॥	

४	नीयेना श्लोकोनो समजूती साथे अनुवाद करो.	१४
4	Translate with explanation of following verses.	14
	(१) स्वराः विशतिरेकश्च स्पर्शानाम पञ्चविंशतिः । पादयश्च स्मृता ह्यष्टौ चत्वारश्च यमाः स्मृताः ॥	
	(२) व्याधी यथा हरेत् पुत्रान् दृष्ट्वाभ्यां न च पीडयेत् । भीता पतनभेदाभ्यां तद्वद्वर्णान् प्रयोजयेत् ॥	
५	यास्कना प्रतिपादित निर्वचनना सिद्धांतोनी यर्था करो.	१४
5	Criticize the principle of निर्वचन propounded by यास्काचार्य.	14
६	'शिक्षा तु घ्राणं वेदस्य' पाणिनीय शिक्षाने आधारे आ विधाननी यर्था करो.	१४
6	Discuss according to पाणिनीय शिक्षा – 'शिक्षा घ्राणं तु वेदस्य' ।	14
७	वेदांगनो अर्थ स्पष्ट करी शिक्षा अने छन्द विशे परियय आपो.	१४
7	Explain the meaning of वेदाङ्ग and give the brief introduction about शिक्षा and छन्द.	14
८	नीयेना छंदोने लक्षणा-बंधारणा अने उदाहरणा साथे समजावो.	१४
8	Explain with definition, structure and examples of the following metres :	14
	(१) पुष्पिताग्रा	
	(२) दण्डकः	
९	टूंकनींष लपो.	१४
9	Write Short notes.	14
	(१) यास्के करेलुं देवताओनुं वर्गीकरण.	
	(1) Classification of Gods according to Yaska.	
	(२) संस्कृत छन्दशास्त्रना प्रत्ययो.	
	(2) संस्कृत छन्दशास्त्रस्य प्रत्ययाः ।	
१०	टूंकनींष लपो.	१४
10	Write Short notes.	14
	(१) पाणिनीयशिक्षां वेदमन्त्रोनी विशेषताओ.	
	(2) Specialities of वेदमन्त्राः in पाणिनीयशिक्षा.	
	(२) निघण्टुः ।	